Poliisitarkastaja Kimmo Ulkuniemi

Eduskunnan hallintovaliokunta

U 33/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ja direktiiviksi (lainvalvontaviranomaisen rajat ylittävä pääsy sähköiseen todistusaineistoon)

Jatkokirjelmässä esitetty kanta, jonka mukaan direktiiviä tulisi voida soveltaa myös muiden rikosoikeudellisen yhteistyön instrumenttien mukaisessa yhteistyössä on kannatettava. On tärkeää, että direktiiviehdotuksen sisältämä palveluntarjoajan määritelmä on yhdenmukaistettu vastaamaan sähköistä todistusaineistoa rikosasioissa koskevasta asetusehdotuksesta joulukuussa 2018 hyväksytyn neuvoston yleisnäkemyksen muotoilua.

Toiminnan selkeyden ja käytännön toiminnan kannalta olisi toivottavaa, että direktiivissä olisi mahdollisimman tarkat säännökset liittyen laillisen edustajan asettamiseen. Unionin alueella toimii lukuisia sähköisten palveluiden tarjoajia ja direktiiviehdotus antaa mahdollisuuden asettaa useita laillisia edustajia, joka voi aiheuttaa tarpeetonta sekaannusta ja viivästystä todistusaineiston jäädyttämis- ja toimittamismääräysten toimittamisessa oikealle lailliselle edustajalle. Lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten toiminnan kannalta olisi myös toivottavaa, että palveluntarjoajat velvoitettaisiin ilmoittamaan ainoastaan yhden laillisen edustajan tiedot, jolle edellä mainitut määräykset voitaisiin osoittaa.

Direktiiviehdotus ei myöskään riittävän selvästi määrittele sitä, miten varmistetaan se, että palveluntarjoaja asettaa unionin alueelle laillisen edustajan. Mikäli palveluntarjoaja ei ole asettanut laillista edustajaa, se voi aiheuttaa tarpeetonta viivytystä rikostutkinnalle ja viivästyksen johdosta sähköinen todistusaineisto ei ole enää saatavilla.

Mikäli laillinen edustaja ei täytä tälle asetettuja velvollisuuksia, tulee seuraamusten valvonnasta ja langettamisesta vastuussa olevilla viranomaisilla olla yhdenmukainen menettelytapa.